

N:o 40.

Af herr **P. Nilsson** i Råby, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till ordnande af väghållningsbesväret.*

Frågan om lindring i den allmänna vägunderhållningsskyldigheten på landet har länge stått på dagordningen och ofta varit föremål för Riksdagens pröfning, utan att någon enighet derom kommit till stånd.

Vid 1889 års riksdag framlade Kongl. Maj:t ett förslag till lag i vägunderhållningsbesväret. Detta förslag var så vidtomfattande och vidlyftigt, med en stor corps af tjänstemän, som skulle handhafva vägbesväret, att ett ordnande af vägunderhållet på sådan grund skulle komma att göra detsamma oskäligt dyrt.

Oaktadt flera nya beskattningsföremål skulle komma att få deltaga i vägunderhållet, så kunde man dock icke finna någon lindring tillkomma de vägunderhållsskyldige. Det kongl. förslaget blef också på detta skäl afslaget af Riksdagens Första Kammare.

Ett vida enklare förslag, med större utsigt att vinna Riksdagens bifall, vore må hända om vägunderhållskostnaden till sitt verkliga värde uppskattades härads- eller länsvis af en för sådant ändamål utsedd nämnd, och de vägunderhållsskyldige i lindring erhöle vissa procent af det sålunda funna värdet, t. ex. 30 procent, att utgå med 20 procent af statsverket och 10 procent af landstinget; med skyldighet för kronans uppbördsmän att vid kronouppbördsstämmorna tillhandahålla de vägunderhållsskyldige dem tillkommande andelar. Alla vägunderhållsskyldige i landet skulle genom en sådan anordning blifva lika lindrade i förhållande till bördans storlek.

Enligt min öfvertygelse bör statsverket bidraga till de allmänna vägararnes underhåll, enär dessa äro att anse som ett statsändamål, dels därför att de tillhöra de allmänna samfärdsmedlen, af hvilka alla landets in-

byggare hafva direkt eller indirekt gagn och nytta och dels därför att vägväsendet handhafves och kontrolleras af statens tjenstemän.

I andra länder, exempelvis Danmark, bidrager statsverket på ett eller annat sätt till allmänna vägarnes underhåll.

Utan tvifvel komma vid denna riksdag likasom vid föregående flera motioner att väckas och olika förslag att framställas angående förändring i det allmänna vägunderhållet. Emellertid torde det för den enskilde riksdagsmannen blifva omöjligt att formulera ett förslag med utsigt att tillvinna sig Riksdagens bifall; erfarenheten från föregående riksdagar lemnar härpå tillräckliga bevis.

Då emellertid det allt mera växande krafvet på en lindring i vägunderhållet synes påkalla en snar lösning af frågan, så vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga nytt förslag till lindring i vägunderhållningsbesväret, hufvudsakligen bygdt på följande grunder:

a) att den jord, som nu bestrider vägunderhållningen, bibehålles vid denna skyldighet mot någon skälig befunnen lindring af visst årligt bidrag från statsverket och landstingen;

b) att vägunderhållningsbesvärets verkliga värde uppskattas härads- eller länsvis af en för detta ändamål inom hvarje län tillsatt särskild nämnd; samt

c) att den såsom skälig befunna lindringen tillkommer hvarje vägunderhållsskyldig med vissa jemna procent af det sålunda uppskattade värdet.

Stockholm den 24 januari 1891.

Per Nilsson,

Råby.

Häri instämma:

J. Ericsson
från Östergötland.

Johan Petersson,
från Kronobergs län.

Nils Wallmark
i Smedsbyn.